

ע"פ 27387/12-17 - אמיל צלקוביץ נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 27387-12-17 צלקוביץ נ' מדינת ישראל ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט יחיאל ליפשיץ
המערער	אמיל צלקוביץ
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. ערעור על החלטת בית משפט קמא (כבוד השופטת רונה פרסון) מיום 26.11.17, בתת"ע (תעבורה חיפה) 1143-05-15 ולפיה נפסק לטובת המערער סכום של 2,600 ₪ על רקע זיכוי מכוח ס' 80 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ומשום הנזקים שנגרמו לו בעקבות הימשכות ההליך עד לזיכוי. הערעור הינו על גובה הסכום, כאשר המערער טוען שהיה ראוי לפסוק לו סכום גבוה יותר.
2. כנגד המערער הוגש, ביום 4.5.15, כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה בשכרות, בניגוד לסעיף 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] ותקנה 169 ב' לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 7.3.15 בשעה 01:45, נהג המערער את רכבו בכביש 4 - מדרום לבתי זיקוק, בהיותו שיכור וכאשר בגופו ריכוז אלכוהול של 330 מיקרוגרם בליטר של אוויר נשוף.
3. המערער זומן לבית משפט התעבורה בחיפה ביום 26.5.15 ומשלא התייצב, הוצא נגדו צו הבאה. בדיון מיום 25.10.15 טען המערער כי לא הוא נהג ברכב. עוד טען, כי עובר למועד העבירה המיוחסת לו, רישיונו אבד לו וככל הנראה אדם אחר שקיבל לידיו את הרישיון קשור בביצוע העבירה. המערער מסר "קצה חוט" למציאת אותו אדם (ציין שקיבל מכתב ממשרד הרישוי ובו רישיון רכב שאינו שלו וייתכן ויש לכך קשר למי שהתחזה לו). המערער אף ציין כי בעקבות הגשת כתב האישום ועל רקע טענתו כי אחר התחזה בשמו, הוא הגיש תלונה בנדון. הדיון נדחה ליום 19.1.16 ובאותו מועד טען המערער כי עדיין לא קיבל תשובה מהמשרד בנוגע לתלונתו. המשיבה טענה כי המערער זוהה בעת האירוע על ידי שוטר ובאם ברצונו להוכיח את טענת ההתחזות, עליו לעשות זאת במסגרת ההליך. לכן, נקבע התיק לשמיעת ראיות. בדיון ההוכחות שהתקיים ביום 1.1.17 העיד מטעם המשיבה אחד השוטרים שהיה באירוע, אך טען כי הליך הזיהוי נעשה על ידי שוטר אחר. התיק נדחה לדיון נוסף, ללא עדים, כאשר גם בזו הפעם "הוטל" על המערער לבדוק מה עלה בגורל התלונה אותה הגיש והגם שציין כי החוקר שאחראי על התיק מסר לו שהנהג ה"אמיתי" אותר. בדיון הנדחה שהתקיים ביום 16.2.17, התחייב נציג

המאשימה, לראשונה, לבדוק אל מול היחידה החוקרת את שהתפתח בתיק שנפתח בעקבות תלונת המערער. עם זאת, ביקשה המשיבה, במקביל, לקבוע את התיק להמשך שמיעת ראיות (חקירת השוטר השני שעל פי הטענה זיהה את המערער). התיק נקבע בהתאם לשמיעת ראיות ליום 3.4.17, אך טרם המועד לעיל, ביקשה המשיבה לבטל את שמיעת הראיות ולקיים דיון במעמד המשיבה בלבד. במועדים 3.4.17, 15.5.17, 16.5.17, 29.5.17, 22.6.17 ו 19.7.17 התקיימו דיונים במעמד המשיבה במסגרתם התבקשו דחיות לצורך בירור טענת המערער ובדיקת גורל התלונה אותה הגיש וכן לצורך ניסיון להגיע להסכמות שונות אל מול המערער.

הדיון הבא התקיים ביום 6.9.17 ועולה כי המערער התנגד לביטול בהסכמה של כתב האישום ועמד על הוצאותיו. לכן, זוכה המערער והצדדים טענו לעניין ההוצאות, כאשר, מחד, הפנה המערער לסבל שנגרם לו לטענתו וכן הפנה לכך שנאלץ להגיע מספר רב יחסית של פעמים לבית המשפט וכן לתחנת המשטרה; ומנגד, טענה המשיבה כי עשתה כל שביכולתה להגיע לחקר האמת ולמציאת הנהג המתחזה.

4. ביום 26.11.17 ניתנה ההחלטה נושאת הערעור, בנוגע לפיצוי המערער. בית המשפט קמא הפנה לכך שלמרות שכבר ביום 25.10.15 העלה המערער את כלל טענותיו ואף נקב בשמו של המתחזה, לטעמו, המשיבה ביקשה לשמוע ראיות ורק ביום 16.2.17 הצהיר בא כוח המשיבה שיצור קשר עם המערער לבדיקת טענותיו. בית המשפט קמא קבע כי נפל פגם בהתנהלות גורמי התביעה שהביא להשהיית זיכוי המערער ולהימשכות ההליכים. בסופו של דבר, פסק בית המשפט קמא לזכות המערער את הסכום לעיל, של 2,600 ₪.

5. לטענת המערער, הסכום שנפסק אינו משקף את העוול ואת ההפסדים שנגרמו לו. המערער הפנה לכך כי הוא הובא לראשונה לבית המשפט בצו הבאה ביום 15.7.15 - אירוע שהותיר חותמו עליו ועל משפחתו. עוד הפנה לדרך החתחתים שנאלץ לעבור להוכחת חפותו, הגם שכבר מראשית הדרך טען כי אחר התחזה אליו, הגיש תלונה בנדון במשטרה והפנה אליה את המשיבה. המערער אף טען להידרדרות במצבו הנפשי כתוצאה מההליך ושהיה ניתן למזער לו המשיבה הייתה בודקת את טענותיו באופן מהיר ומעמיק. מנגד, אישרה המשיבה כי על פני הדברים נפל פגם בהליך הזיהוי של מי שנהג ברכב במועד האירוע. בהודעה שניתנה לאחר הדיון (ר' הודעה מיום 28.1.18) נמסר כי תיק החקירה שנפתח בעקבות תלונת המערער נסגר מחוסר ראיות כבר ביום 7.8.17 וכן הפנתה לתחקור שני השוטרים שהיו אחראים על זיהוי הנהג וממנו עלה שהשניים כלל אינם זוכרים את האירוע ולכן לא ניתן לדלות עוד פרטים אודותיו לבחינת הכשל שנפל בהליך הזיהוי. לעניין גובה הפיצויים, עתרה המשיבה לדחיית הערעור בצינה שאין עילה של ממש להתערב בנדון.

6. אין זה המקום להרחיב אודות ס' 80 לחוק העונשין שמכוחו פסק בית המשפט קמא את ההוצאות לזכות המערער. בקצרה, הוצאות הגנה ייפסקו על פי שיקול דעתו של בית המשפט מקום שבו התקיימה אחת משתי עילות - הראשונה, שלא היה יסוד להאשמה, השניה, כאשר היו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" (ור' בנדון האמור בע"פ 4466/98 **דבש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(3) 73 (2002), ע"פ 7826/96 **רייש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(1) 481 (1997)). בענייננו, נפסקו ההוצאות על בסיס העילה השניה ומהנימוקים שצינו לעיל שהם, בקצרה, השתהות המשיבה מלבדוק את טענות המערער שהתבררו כנכונות. גם כיום נותרו מרבית הנסיבות הנוגעות לחקירת תלונת המערער בערפל. מכיוון שתיק החקירה שנפתח בעקבות תלונת המערער נסגר

מחוסר ראיות מספיקות, מי שהתחזה, על פני הדברים, למערער לא יועמד לדין והמשיבה לא הביאה הסבר, ולו לכאורי, כיצד התבצע הליך הזיהוי של המתחזה. בכל אופן, העילה מכוחה פסק בית המשפט קמא את ההוצאות לא היתה על בסיס העילה שלא היה יסוד להאשמה, אלא על בסיס עילת "נסיבות אחרות" שהן, כאמור, השתהות המשיבה בבירור טענותיו. סבורני, כי בשים לב לעובדה שהמערער התייצב 4 פעמים לדיוני בית המשפט; משום הכלל ולפיו ערכאת הערעור תיטה שלא להתערב בהחלטת הערכאה הדיונית בעניין פסיקת הוצאות הגנה לפי סעיף 80(א) לחוק העונשין (ע"פ 5097/10 **בוגנים נ' מדינת ישראל** (15.1.13)); ומשהשתכנעתי כי בית משפט קמא שקל את כל השיקולים הרלוונטיים, אין מקום להתערב בסכום שנפסק לזכות המערער. עוד אפנה לתקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר), תשמ"ב-1982 שהותקנו מכוח סעיף 80(ב) לחוק העונשין ושמגבילות את הסכום המגיע לנאשם בגין אחד משני ראשי הנזק - הוצאות הגנה (שכ"ט עו"ד או הוצאות בפועל), או פיצוי על מעצר או מאסר. בענייננו, הסכום שנפסק לטובת המערער הינו בגין הוצאות ההגנה ואלה יכולות להיקבע אם בשל הוצאות בפועל ולפי קבלות, ואם בעד שכר טרחה של עו"ד. בענייננו, נפסקו ההוצאות באופן "גלובאלי" ולא כנגד קבלות והן באו לפצות את המערער בענייננו בעיקר בשל אובדן זמנו (כאמור, הוצאות הגנה). לכן, כאמור, אני סבור שאין מקום להתערב בסכום.

7. סוף דבר, אני מורה על דחיית הערעור.

לשלוח לצדדים.

ניתן היום, ט"ז שבט תשע"ח, 01 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.